

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling
Klimaat, Bouwen, Wonen
Drs. C.M. Zeegers MA

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Linsey Schigt
Telefoon: 14 010
E-mail:
informatiehuishouding_CRDBCO@rotterdam.nl

Uw kenmerk: D2403-137094
Ons kenmerk: M2403-6523

Onderwerp: Energietransitie

Datum: 23 mei 2024

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Wijkraad Feijenoord
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Cc: Raadscommissie Mobiliteit, Haven, Economie en
Klimaat

Geachte heer Kaya,

Dank u wel voor uw advies van 28 maart 2024 over de energietransitie in Feijenoord waarin u uw zorgen uit over de recente mediaberichten en vraagt om u tijdig op de hoogte te stellen voordat de energietransitie start in uw wijk. Daarnaast vraagt u om de energietransitie in goede banen te leiden, maar bovenal betaalbaar te houden voor de wijkbewoners.

De gemeente Rotterdam zet zich in voor een toekomstbestendige stad. Daarnaast zijn bindende afspraken gemaakt in het Akkoord van Parijs en de Klimaatwet die nopen tot de reductie van CO₂-uitstoot. De overgang van aardgas naar duurzame bronnen om woningen te verwarmen is een belangrijke maatregel om deze uitstoot te verminderen. Voor de meeste Rotterdamse wijken is de aanleg van een warmtenet het beste alternatief voor aardgas tegen de laagste (maatschappelijke) kosten. Betaalbaarheid voor Rotterdammers is de belangrijkste voorwaarde voor het slagen van deze overgang, en daarmee het realiseren van deze reductie.

Voor de overgang van aardgas naar duurzame bronnen kiest de gemeente Rotterdam voor een gebiedsgerichte aanpak. In de Rotterdamse Transitievisie Warmte (uit 2021) is Feijenoord genoemd als kansrijk gebied om voor 2025 een gebiedsaanpak aardgasvrij te starten. Met de kennis van nu is deze uitspraak niet langer van toepassing. Ook belangrijk om te vermelden is dat het college altijd zal beoordelen of alle randvoorwaarden aanwezig zijn om een gebied haalbaar én betaalbaar aardgasvrij te maken, voordat er daadwerkelijk wordt gestart.

Naar aanleiding van de aangenomen moties 'Aardgasvrij niet ten koste van bewoners' en 'Aardgasvrij met duurzaam energielabel maakt bewoners blij' stelt u enkele vragen.

1. Kunt u de woningen en bijbehorende energielabels in onze wijk inzichtelijk maken?

Er zijn ca. 3.300 woningen in de wijk Feijenoord. Voor het totaal aantal woningen in de wijk Feijenoord geldt het volgende:

- Het merendeel van de woningen (2897) heeft energielabel C of beter;

- Er zijn 38 woningen met een slecht energielabel (E of F);
- Van 289 woningen is er geen informatie bekend over het energielabel.

Een groot deel van de sociale huurwoningen in de wijk Feijenoord is in het bezit van wooncorporatie Woonstad Rotterdam. Voor de ca. 2.900 woningen die Woonstad Rotterdam in Feijenoord verhuurt geldt het volgende:

- De woningen hebben gemiddeld energielabel B;
- Meer dan 60% heeft energielabel B of beter;
- Er zijn 45 woningen met een slecht energielabel (E, F of G);
- 125 woningen zijn al aardgasvrij, door middel van een aansluiting op het warmtenet.

Meer informatie over energielabels is te vinden op <https://www.ep-online.nl/>. Op deze website kan een energielabel opgezocht worden. Na inloggen via MijnOverheid.nl kan (ook door huurders) het certificaat worden opgehaald.

2. Zal deze voorgenomen energietransitie ook gepaard gaan met het isoleren van de woningen in de wijk of zijn hier geen concrete plannen voor?

Aangezien het warm krijgen van een slecht geïsoleerde woning hogere kosten met zich meebrengt, wordt er door de gemeente veel aandacht besteed aan isolatie. De gemeente informeert bewoners en huiseigenaren actief over isolatiemogelijkheden en de stappen die daarvoor nodig zijn.

Woonstad Rotterdam streeft er ook naar om al haar woningen goed te isoleren. Isoleren doen ze voor een deel tijdens renovatieprojecten, maar voor een groot deel ook gekoppeld aan logische momenten, zoals tijdens gepland onderhoud. Woonstad Rotterdam richt zich op dit moment vooral op de nog circa 2000 woningen in haar bezit met een E, F of G energielabel in Rotterdam. Daarvan zijn er ongeveer 45 in Feijenoord.

Voor alle Rotterdammers is het verstandig om verduurzamingstappen te maken. Ook als zij nog niet te maken hebben met een gebiedsaanpak aardgasvrij. Vanuit de gemeente wordt dit gestimuleerd met informatie en verschillende subsidies en leningen. Op <https://duurzaam010.nl>, de website over duurzaamheid van de gemeente Rotterdam, is veel informatie te vinden over de mogelijkheden.

3. Wanneer zal deze voorgenomen energietransitie starten? Is hier al een concreet tijdspad voor?

De energietransitie is al in volle gang. Woningcorporaties en bewoners verduurzamen woningen. Dit doen zij bijvoorbeeld door te isoleren of nieuwe kozijnen/ramen te plaatsen. Anderen laten een energiekusser langskomen of koken elektrisch. Bijdragen aan de energietransitie kan op veel verschillende manieren. Een gebiedsaanpak aardgasvrij is slechts een onderdeel van de energietransitie.

Momenteel ligt er nog geen concreet plan voor een gebiedsaanpak aardgasvrij in Feijenoord. Voor 2026 zal er in Feijenoord in ieder geval geen gebiedsaanpak aardgasvrij gestart worden. Het huidige college rondt de lopende gebiedsaanpakken aardgasvrij af. Grote nieuwe gebiedsaanpakken worden niet gestart.

De gemeente stelt iedere vijf jaar een warmteprogramma op. Dit staat ook genoemd in het Wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). In het

warmteprogramma wordt per wijk of buurt de planning van verduurzaming beschreven. Ook worden duurzame warmte-alternatieven genoemd voor de wijken waar de gemeente de komende tijd aan de slag gaat. Hierdoor weten bewoners en andere betrokkenen waar ze aan toe zijn. In 2026 zal het warmteprogramma geactualiseerd worden. Gebieden die tijdens de nieuwe collegeperiode te maken krijgen met een gebiedsaanpak aardgasvrij zullen uiteraard op tijd geïnformeerd worden hierover.

4. Bent u zich ervan bewust dat in het gebied Feijenoord gemiddeld ruim 12,2% van het inkomen aan energie wordt besteed en dat energiearmoede een groot probleem is, in zowel het gebied Feijenoord als onze wijk?

Ik deel de zorg die u uitspreekt over de betaalbaarheid. Voor de gemeente is de betaalbaarheid voor bewoners een belangrijk aandachtspunt. Ook Woonstad Rotterdam heeft aangegeven dat de rekening voor de energietransitie niet bij de bewoners terecht mag komen.

Ook ben ik mij bewust van de sociaaleconomische situatie die u omschrijft. Daarom lopen er vanuit de gemeente meerdere projecten om energiearmoede aan te pakken. Zo kunnen bewoners een energiekusser aanvragen via <https://www.rotterdam.nl/energiekusser-aanvragen>. In Feijenoord voert Regionaal Energieloket deze huisbezoeken uit. Zij nemen kleine energiebesparende maatregelen en geven bewoners tips om het energieverbruik te verlagen. Bij woningeigenaren nemen zij ook wat grotere maatregelen, zoals waterzijdig inregelen en het vervangen van oude ventilatieboxen.

Woningcorporaties hebben subsidie gekregen om extra en versneld de sociale huurwoningen te verduurzamen. In Feijenoord lopen op dit moment enkele projecten:

- Het vervangen van energie onzuinige ketels voor hoogrendementsketels (HR-ketels) bij 159 huishouden;
- Het plaatsen van zonnepanelen voor de collectieve elektra, zoals de lift. Hiermee dalen de servicekosten bij 62 huishoudens;
- Het plaatsen van zonnepanelen die worden aangesloten op de individuele meters. Dus echt voor het individuele verbruik. In totaal wordt dit geplaatst bij 323 huishoudens.

In de komende tijd komen hier nog meer projecten bij.

Ook is er een VvE subsidie voor VvE's waarbij de WOZ-waarde per appartement gemiddeld onder de € 300.000 ligt. Deze subsidie bedraagt € 1.000 per isolatiemaatregel per appartement, met een maximum van twee maatregelen. De subsidie kan ook gecombineerd worden met de landelijke subsidie. VVE-010 begeleidt de VvE's bij de aanvraag.

Energiecoaches kunnen bewoners (zowel eigenaren als huurders) informatie geven over energiebesparing. Het persoonlijke contact met een energiecoach is een goede eerste kennismaking met duurzaamheid voor bewoners die minder te besteden hebben.

De gemeente is ook bezig met het opzetten van een Energieloket waar bewoners straks terecht kunnen voor advies over energiebesparing. Hier loopt momenteel een aanbesteding voor.

5. Mocht de energietransitie onverhoopt toch tegen ons advies in worden doorgezet, hoe denkt het college deze bewoners concreet te helpen bij het betalen van hun energiekosten die door deze transitie zullen stijgen?

Ik wil nogmaals benadrukken dat één van de randvoorwaarden om met een gebiedsaanpak aardgasvrij te starten is dat de betaalbaarheid van de overstap is geborgd. Dit doet de gemeente door van tevoren een betaalbaar aanbod te doen. Er wordt gestart met een gebiedsaanpak aardgasvrij als daar vanuit het Rijk voldoende financiële middelen voor zijn. Dit is ook één van de randvoorwaarden in de Rotterdamse Transitievisie Warmte.

Om de maandelijkse energierekening van bewoners zo laag mogelijk te houden is het belangrijk dat er goede en duidelijke tariefafspraken zijn. Voor Rotterdam-Zuid heeft de gemeente afspraken met Vattenfall gemaakt over de warmtetarieven. Deze zijn lager dan de Niet Meer Dan Anders (NMDA)-tarieven die de ACM (Autoriteit Consument & Markt) heeft vastgesteld. Kort gezegd houdt het NMDA-principe in dat verbruikers van collectieve warmte gemiddeld genomen niet méér mogen betalen dan gasverbruikers.

Echter vindt de gemeente dat de betaalbaarheid van de tarieven voor Rotterdam-Zuid momenteel nog niet geborgd is. Daarom is er op Zuid een korte pauze ingelast voor de gebiedsaanpakken aardgasvrij. De gemeente is met Vattenfall in overleg of de huidige tarieven voldoen aan de afspraken die zijn gemaakt. De verwachting is dat er we hier snel uit zullen komen met Vattenfall.

Mocht er in de toekomst een gebiedsaanpak aardgasvrij gestart worden in Feijenoord, dan betreft de gemeente uiteraard bewoners hierbij. Daarnaast leveren we zoveel mogelijk maatwerk per wijk, woningtype en bouwjaar en doelgroep (huurders, woningcorporaties en woningeigenaren). Net als bij andere voorgaande gebiedsaanpakken aardgasvrij zal de gemeente haar best doen om het gehele proces in goede banen te leiden.

Hiermee hoop ik u voldoende geïnformeerd te hebben, uiteraard wordt u op de hoogte gehouden van verdere besluitvorming via de gebruikelijke kanalen.

Met vriendelijke groet,

Drs. C.M. Zeegers MA
Wethouder Klimaat, Bouwen, Wonen